

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

- સૂચના :** (1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (2) જમણી બાજુ દશવિલ આંકડા બે-તે પ્રશ્નનાં ગુણ સૂચવે છે.

1. (A) જોખમને નિયંત્રિત કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

7

અથવા

જોખમ સંચાલની ભૂમિકા સમજાવો.

- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે)

4

(i) જોખમ સંચાલના ઉદ્દેશો જણાવો.

(ii) જોખમ સંચાલનની પ્રકૃતિ જણાવો.

(iii) જોખમનું વર્ગીકરણ જણાવો.

- (C) તફાવત દર્શાવો :

3

(i) જોખમ અને સંકટ (હેઝાઈ)

(ii) જોખમ અને અનિશ્ચિતતા

(iii) જોખમ અને વિનાશક જોખમ (પેરિલ)

2. (A) જોખમ કઈ રીતે ઓળખી શકાય ?

7

અથવા

જોખમનું અંકુશ કેવી રીતે થાય ?

- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે)

4

(i) જોખમ અરક્ષિત એટલે શું ?

(ii) સંભવિત મહનતમ નુકસાન એટલે શું ?

(iii) જોખમ મૂલ્યાંકન એટલે શું ?

- (C) એક-બે વાક્યોમાં જવાબ લખો :

3

(i) નુકસાનની ઉગ્રતા એટલે શું ?

(ii) શ્રેષ્ઠ (ઇષ્ટતમ) નુકસાન અંકુશ એટલે શું ?

(iii) આકસ્મિક ઘટના આયોજન એટલે શું ?

3. (A) જોખમ માટે નાણું પણું પાડવા માટેની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

7

અથવા

વીમો જોખમ તબદીલ સાધન તરીકિનાં લાભ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

- (B) ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ગમે તે બે)

4

(i) જોખમ વિત્તપોષણને અસર કરતાં આંતરિક પરિબળો સમજાવો.

(ii) એકત્રીકરણ વ્યવસ્થાઓ એટલે શું ?

(iii) જોખમ તબદીલી એટલે શું ?

(C) એક-બે વાક્યોમાં જવાબ લખો.

- કાર્યની તબદીલી એટલે શું ?
- જોખમનો ત્યાગ એટલે શું ?
- જોખમ અંકુશ માટેની એક વૈધાનિક (કાયદાકીય) જોગવાઈ (શરત) જણાવો.

4. (A) જોખમ ધારણાં નીતિમાં નિર્ણાયક પરિબળો સમજાવો.

અથવા

જોખમ ધારણાનાં લાભ સમજાવો.

(B) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે)

- જોખમ ધારણાં એટલે શું ?
- ઇષ્ટતમ ધારણાં એટલે શું ?
- સંકલિત જોખમ સંચાલન એટલે શું ?

(C) તફાવત જણાવો :

- વ્યક્તિગત અને કોપેરિટ જોખમ સંચાલન
- જોખમ ધારણા અને જોખમ વિત્તપોષણ
- નૈતિક જોખમ અને પ્રતિકૂલ પસંદગી

5. સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો.

(1) _____ કંપનીઓ જોખમ ધારણા કરે તે શક્યતાઓ વધુ છે અને _____ કંપનીઓ વીમો ખર્ચિદી તે શક્યતાઓ વધુ છે.

- જન અલ્પ-હસ્તક, વ્યાપકજન-હસ્તક
- મોટી, નાની
- વ્યાપકજન-હસ્તક, જન અલ્પ-હસ્તક
- મોટી, મધ્યમ

(2) નીચા પુનરાવર્તન નીચી ઉગ્રતા જોખમોનું _____ વધારે સારું છે, જ્યારે ઓછું પુનરાવર્તન ઊંચું ઉગ્રતા જોખમાનું _____ વધારે સારું છે.

- ધારણાં, તબદીલી
- ધારણાં, વિત્તપોષણ
- તબદીલી, ધારણાં
- વિત્તપોષણ, ધારણાં

(3) આકસ્મિક લંડોળ દ્વારા નુકસાન પોષણ એ _____ અને _____ નુકસાનને વધુ લાગુ પડે છે.

- વિશાળ, બિન-આધારણ યુક્ત
- વિશાળ, આધારણયુક્ત
- નાના, આધારણયુક્ત
- નાના, અચોક્કસ

(4) ઉગ્રતા અને _____ પુનરાવર્તિત નુકસાન વીમો માટે આદર્શ છે.

- ઊંચી, નીચું
- નીચું, ઊંચી
- મધ્યમ, ઊંચી
- ઊંચી, મધ્યમ

(5) ઇલેક્ટ્રિક લાઈન્સ પર સર્કિટ બ્રેકર્સનો ઉપયોગ એ નુકસાન _____ નું પગલું છે અને ડ્રિયકી વાહન પર હેલ્પેટનો ફરજિયાત ઉપયોગ એ નુકસાન _____ નું પગલું છે.

- ન્યૂનતમ, સાવચેતી
- સાવચેતી, ન્યૂનતમ
- રાખી મૂકવું, અંકુશિત
- અંકુશિત, રાખી મૂકવું

(6) જોખમ અંકુશ એ આદર્શ વ્યૂહરચના છે એના નુકસાનો માટે જેનાં _____ પુનરાવર્તિત અને ઉગ્રતા પરિબળો છે.

- નીચા, ઊંચી
- ઊંચી, નીચી
- નીચી, મધ્યમ
- મધ્યમ, મધ્યમ

(7) _____ એ ભારતનાં જોખમ ત્યાગ અંગેનું આદર્શ ઉદાહરણ છે.

- ખેતી
- વીમો
- બાધ સેવાઓ
- ધિરાણ

Seat No. : _____

AH-108

April-2017

M.Com., Sem.-IV

508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70]

Instructions : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks allotted each questions.

1. (A) Explain the methods of handling risk.

7

OR

Explain the role of risk manager.

(B) Answer briefly : (any two)

4

- (i) State the objectives of risk management.
- (ii) State the nature of risk management.
- (iii) State the classification of risks.

(C) Distinguish between :

3

- (i) Risk and Hazard
- (ii) Risk and Uncertainty
- (iii) Risk and peril

2. (A) How can risk be identified ?

7

OR

How can risk be controlled ?

(B) Answer briefly : (any two)

4

- (i) What is risk exposure ?
- (ii) What is probable maximum loss ?
- (iii) What is risk evaluation ?

(C) Answer in one – two sentences only :

3

- (i) What is severity of losses ?
- (ii) What is optimal loss control ?
- (iii) What is contingency planning ?

3. (A) Explain the techniques of risk financing.

7

OR

Explain benefits and limitations of insurance as a risk transfer tool.

(B) Answer briefly : (any two)

4

- (i) State internal factors affecting risk financing.
- (ii) What are pooling arrangements ?
- (iii) What is risk transfer ?

(C) Answer in one – two sentences only :

3

- (i) What is transfer of activity ?
- (ii) What is risk avoidance ?
- (iii) State one statutory provision on risk control.

4. (A) Explain the determinants of retention policy. 7
OR
Explain the benefits of risk retention. 1-11

(B) Answer briefly : (any two) 4

 - What is risk retention ?
 - What is optimal retention ?
 - What is aggregated risk management ?

(C) Distinguish between : 3

 - Personal and corporate risk management.
 - Risk retention and risk financing.
 - Adverse selection and moral hazard.

5. Select the correct option : 14

 - _____ companies are more likely to retain risks and _____ companies are more likely to buy insurance.
(a) Closely-held, widely-held (b) Widely-held, closely-held
(c) Big, small (d) Big, medium
 - Low frequency low severity risks are better to _____ while low frequency high severity risks are better to _____.
(a) retain, transfer (b) transfer, retain
(c) retain, finance (d) finance, retain
 - Loss financing through contingency funds is more applicable for _____ and _____ losses.
(a) large, unpredictable (b) small, predictable
(c) large, predictable (d) small, uncertain
 - _____ severity and _____ frequency losses are ideal for insurance.
(a) High, low (b) Low, high
(c) Medium, high (d) High, medium
 - Use of circuit breakers on electrical lines is loss _____ measure and making the use of helmets compulsory for two wheelers is loss _____ measure.
(a) minimization, prevention (b) prevention, minimization
(c) retaining, controlling (d) controlling, retaining
 - Risk control is ideal strategy for risks with _____ frequency and _____ severity factors.
(a) low, high (b) high, low
(c) low, medium (d) medium, medium
 - _____ in India is a classic example of risk avoidance.
(a) Agriculture (b) Insurance
(c) Outsourcing (d) Financing